İnandığımız Gibi Yaşayalım
Gönderen Kadir Hatipoglu - Şubat 13 2021 09:31:38

İnandığımız Gibi Yaşayalım

بِسْمِ اللهِ
الرَّحْمَنِ
الرَّحِيمِ
يَآاَيُّهَا
الَّذِينَ
اَمَنُوا
لِمَ
تَقُولُونَ
مَا لاَ
تَفْعَلُونَ "Ey iman edenler! Yapmayacağınız şeyleri niçin söylüyorsunuz?” (Saff, 61/2)
كَبُرَ
مَقْتًا
عِنْدَ اللهِ
اَنْ
تَقُولُوا
مَا لاَ
تَفْعَلُونَ
 “Yapmayacağınız şeyleri söylemeniz, Allah katında büyük gazap gerektiren bir iştir." (Saff, 61/3) Surenin ilk ayetinde kâinattaki bütün varlıkların, kendi lisan ve hâlleriyle yüce Allah’ın her türlü noksanlıktan münezzeh oluşunun teşbihi ile O’nun mutlak güç, hüküm ve hikmet sahibi olduğu anlatılmaktadır. Bilindiği üzere insanlar inanç bakımından inanan, inanmayan ve inanmış gibi görünenler olmak üzere üç gruptur. Okuduğumuz ayetlerde ise genelden özele gidilerek şuurlu varlıklar arasında müstesna bir yere sahip olan insanlara yüce Allah,
يَآاَيُّهَا
الَّذِينَ
اَمَنُوا   “Ey iman edenler” nidasıyla seslenmektedir. Bu hitapta inananlar arasında kadın erkek cinsiyet ayrımı olmadığı gibi dil, ırk, renk, sınıf, ruhbanlık v.b. faktörler de bulunmamaktadır. Bu âyet hakkında İslam âlimlerinin yorumlarına baktığımız zaman
يَآاَيُّهَا
الَّذِينَ
اَمَنُوا   “Ey iman edenler” cümlesindeki hitabın muhatabının kim olduğuna ilişkin tercihe göre iki gruba ayrıldıkları görülmektedir. Bunlardan bir gruba göre Kur’an’ın geneli doğrultusunda ayette müminlere hitap edilmiş olmakla beraber söz ve eylemleri arasında uyumsuzluk olan Müslümanlara bu konuda uyarı yapılmakta yahut Müslümanların sözünde ve amelinde tutarlı olması istenilmektedir. Diğer gruba göre ise, “Ey iman etmiş görünenler”

tarzında bir anlam taşımakta ve söylediği ile yaptığı bir olmayan ikiyüzlü kimseler kınanmaktadır. Bu yorumlarda çelişkili söz ve davranışlardan kaçınmanın önemine ilişkin kalıcı bir mesaj verilmesi amaçlanmaktadır (Kur’an Yolu, V/258). Diğer bir ifadeyle yüce dinimizin evrensel oluşunun bir tezahürü olarak imanımızdan sonra inandığımız gibi yaşamamız bizlere hatırlatılmakta, Allah’ı unuttukları için kötü akıbete düşenlerin durumuna düşmememiz için uyarılmaktayız. Bu uyarıyı hayatımıza yansıtmamız ancak samimiyet ve içtenlikle dinimizin emir ve yasaklarına riayet etmemizle mümkün olur. Bu nedenle tutum ve davranışlarımızda sadece Allah’ın rızasını gözetmeli, özümüz sözümüze, sözümüz özümüze uygun olmalı, riyakâr ve iki yüzlülükten kaçınmalı, yaptığımız iş ve eylemlerimizde hulûs-i kalple ve iyi niyetle davranmalı, içten pazarlıklı olmamalıyız. Tüm yaşantımızda yapabileceklerimizi söylemeli, yapamayacağımızı söylememeliyiz. İşte bu bağlamda yüce Allah, Kur’an’da;
يَآاَيُّهَا
الَّذِينَ
اَمَنُوا
لِمَ
تَقُولُونَ
مَا لاَ
تَفْعَلُونَ
 “Ey iman edenler niçin yapmayacağınız şeyleri söylüyorsunuz.” (Saff, 61/2)
كَبُرَ
مَقْتًا
عِنْدَ اللهِ
اَنْ
تَقُولُوا
مَا لاَ
تَفْعَلُونَ
 “Yapmayacağınız şeyleri söylemeniz Allah katında şiddetli bir buğza sebep olur.” (Saff, 61/3) buyurmaktadır. Zira İslam’da itikadî konuların ruhu tevhid, ibadetlerimizin ruhu ihlas, dünyevi işlerimizin ruhu da adalet ilkesine uygun olmalıdır (Süleyman Uludağ, Tasavvuf Terimleri Sözlüğü, İst. 1991, s.240). Nitekim Hz. Peygamberin bütün yaşantısına baktığımızda onun hiçbir zaman yapamayacağı hiçbir şeyi söylemediğini, ancak yapacağı şeyleri söylediğini görüyoruz. Çünkü o bizim için yegâne örnektir. Onun her yönüyle örnek hayatı ve tevhit mücadelesindeki başarısı, Mekke’nin fethine muvaffak olması ve tebliğ ettiği mesajın kıyamete kadar baki kalması da bunun bir göstergesidir. Bu hususta Kur’an’da yüce Allah, Hz. Peygamber hakkında inananlara seslenerek; لَقَدْ
كَانَ لَكُمْ
فِى رَسُولِ
اللهِ
اُسْوَةٌ
حَسَنَةٌ
لِمَنْ كَانَ
يَرْجُو

اللهَ
وَالْيَوْمَ
اْلآخِرَ
وَذَكَرَ
اللهَ
كَثِيرًا “Andolsun, Allah’ın Resulünde sizin için; Allah’a ve ahiret gününe kavuşmayı uman, Allah’ı çok zikreden kimseler için güzel bir örnek vardır.” (Ahzâb, 33/21) diye belirtilmektedir. İşte bu nedenlerden dolayı bizler, Cenab-ı Mevlâ’yı tanıma ve sevme mutluluğuna, yalnız O’na yönelme, yalnız O’na ibadet etme özgürlüğüne ulaşamazsak hayatımızdan lezzet alamayız. Dünyevi ve uhrevi haz ve lezzetler ise kâl (söz) ile değil, hâl (öz) ile idrak edilir. Balın tadını cam kavanozun dışından tatmak mümkün olmadığı gibi dinimizin güzelliklerini de yaşamadan idrak edebilmemiz mümkün değildir. İçimizin ve dışımızın birbirini tutmaması da dinen nifak alameti sayıldığı için böyle hâllere düşmekten de sakınmamız gerekir. Bunun için dünya hayatı önemli bir fırsattır. Çünkü dünya hayatında marifete ulaşmamız için yüce Rabbimizi tanımayı, bilmeyi ve sevmeyi bütün hücrelerimize nakşetmeliyiz. Rabbimize verdiğimiz sözü hatırlama, bu tanımaya ve söze uygun davranma taahhüdümüzdür. Cenâb-ı Hak cümlemize yapabileceğimiz şeyleri söylemeyi nasip eylesin, yapamayacağımız şeyleri söylemekten de bizleri muhafaza eylesin.   Dr. Hamdi TEKELİ

islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler